

2014

Verksamhetsberättelse 2014

***Hela Sverige
ska leva!***

www.helasverige.se

Hela Sverige ska leva!

Omslagsbilden är tagen i Ideella trädgården i Almedalen, under seminariet om storstadsnorm och unga på landsbygden.
Foto: Linn Hjort, Hela Sverige ska leva

Verksamhetsberättelse 2014

Innehåll

Inledning	4
Organisation	
Styrelse	5
Revisorer	5
Valberedning	5
Personal	5
Medlemmar	6
Prioriterade områden	7
Verksamhet	
Politikpåverkan	7
Lokal demokrati	8
Jämställdhet	8
Utbildning	9
Lokal service och infrastruktur	10
Lokal finansiering	11
Omställning	11
Mångfald	12
Internationellt samarbe	12
Våra medlemmar	13
De lokala utvecklingsgrupperna	13
Medlemsorganisationerna	13
Våra samarbetpartners	14
Vår styrelse	14
Vårt kansli	15
Yttranden	15
Pressmeddelanden	15
Debattartiklar	17
Skrifter och broschyrer	17
Övrigt	17
Underskrifter	18

Gör det möjligt!

Hela Sverige ska leva är en vittgrenad organisation med omfattande och mångfacetterad verksamhet. Vi nätverkar på många sätt och på olika samhällsnivåer, driver stigfinnande projekt och påverkar efter bästa förmåga opinionen och politiken. Vi för en ständig kamp för lokal utveckling, landsbygden och ett Sverige i balans mellan stad och land. Det sker ofta i stark motvind, men ändå med goda resultat inom många områden.

Under supervalåret 2014 har vi satsat på att lyfta fram landsbygden och lokal utveckling i media och politiken och vi har lyckats bra. Landsbygdsriksdagen i Gävleborgs län 16–18 maj med devisen ”Gör det möjligt” var det viktigaste arrangemanget. Vi antog även ett landsbygdspolitiskt program som presenterades under Almedalsveckan.

Våra insatser för servicen har prioriterats under året och gett resultat. Servicepunkter har etablerats i rask takt och mackdöden har hejdat.

Ungas engagemang genom Landsbygd 2.1 – skarpt läge har fått medialt genomslag och storstadsnormen har fått sig en knäck. Små skolor i utveckling har fått politiskt erkännande för satsningen på fjärrundervisning som pedagogisk metod.

Omställning Sverige fortsätter att vinna uppmärksamhet och rörelsen växer sig allt starkare. Lokal kapitalbildning är en annan prioriterad verksamhet, där vi nått påtagliga resultat med kapital i den nationella mikrofonderna och regionala mikrofonderna etablerade över snart hela landet.

Byarörelsens samlade insatser för bredband har satt tydliga spår med hundratals nya lokala fiberföreningar och vi har medverkat till att starta Byanätsforum som support för de nya föreningarna. Vi har också fått gehör hos regeringen för bättre mobiltäckning genom ökat frekvensutrymme på 700 MHz bandet.

Tillsammans med etniska organisationer, Överenskommelsen mellan staten, kommunerna och civilsamhället, Landsbygdsnätverket med flera har vi arrangerat konferenser och träffar för att underlätta integrationen av nya svenskar. Vi har fortsatt vår enträgna strävan mot att göra Hela Sverige ska leva till landets mest jämställda organisation.

Våra kontakter och samarbeten med riksdagen, myndigheter, utredningar, organisationer, nätverk och andra intressenter har fortsatt genom möten, artiklar, aktioner, arbetsgrupper och projekt. Det gäller också samarbetet med våra partners PostNord och TeliaSonera.

Vårt internationella samarbete har fortsatt inom Hela Norden ska leva och de europeiska nätverken ERCA, Prepare och ELARD. Förberedelserna för nästa europeiska landsbygdsriksdag har inletts. Den hålls i Schärding i Österrike 4–6 november 2015.

Under År 2014 firade Hela Sverige ska leva 25-årsjubileum. Det firades i samband med höstmötet då en jubileumsskrift också presenterades. Nu kör vi i 25 år till!

Verksamheten beskrivs mer ingående på de följande sidorna i form av en kommenterad verksamhetsplan.

Organisation

Styrelse

Åse Classon ordförande
Staffan Nilsson ordförande
Ingegerd Petersson
Stig Hansson
Jan Runfors
Anna Olofsson Frestadius
Gunnel Cassel-Söderbäck
Peter Zetterman
Bengt Grönblad

Suppleanter

Kenneth Nyberg
Pia Tingvall
Wanja Wallemyr
Asha Ismail
Anna Haraldsson Jensen

Revisorer

Anne Sörqvist förtroendevald revisor
Clas Forsgren suppleant, förtroendevald revisor
Åsa Thelin auktoriserad revisor

Valberedning

Lotta Johansson
Anders Carlsson
Hjördis Clarberg
Gun Rehnman
Sven-Olov Berggren
Bo Andersson
Sivert Gustafsson

Personal

Tillsvidareanställd personal

Karin Wenström kommunikatör, 60 procent
Ylva Lundkvist Lokalekonomidagarna, 25 procent (föräldraledig del av året)
Staffan Bond verksamhetschef, 95 procent
Tina Nygårds kansliansvarig, 100 procent
Ulrik Strömberg handläggare, 100 procent
Claes Becklin projektsamordnare, projektledare Landsbygdsriksdagen, 100 procent
Linn Hjort kommunikatör, 100 procent
Inga Rundström administratör, 50 procent

Kontaktuppgifter till styrelse och valberedning finns på vår hemsida helasverige.se

Tidsbegränsat anställd personal

Henrik Andersson	webbadministratör
Josefin Heed	projektledare Landsbygd 2.0 skarpt läge, Fria metoder, samordnare ungdomsfrågor
Margaretha Ponsbach	delprojektledare Landsbygdsriksdagen 2014
Cicci Andersson	projektledare Små skolor i utveckling och vikariat Lokalekonomidagarna
Jan Forsmark	projektledare Omställning Sverige
Håkan Jutterdal	projektledare Energisamverkan för hållbar tillväxt
Bo Lönnqvist	projektledare Förstudie lanthandel
Bertil Degerlund	projektledare Förstudie lanthandel
Lena Husén	internationell samordnare, projektledare Opposing Force/Motkraft
Ulla Herlitz	projektledare Regionala Mikrofonder och Konsortium Mikrofonder Sverige
Julia Falkman	projektmedarbetare Landsbygd 2.0 – skarpt läge

Medlemmar

Cirka 5 000 lokala utvecklingsgrupper, 24 länsbygderåd och följande 48 organisationer är medlemmar i Hela Sverige ska leva:

- ▶ Arbetarnas Bildningsförbund, ABF
- ▶ Bygdegårdarnas Riksförbund, BR
- ▶ Centerkvinnorna
- ▶ Centerns Ungdomsförbund, CUF
- ▶ Ekobanken
- ▶ Ekologiska Lantbrukarna i Sverige
- ▶ Folkets Hus och Parker, Riksorganisation
- ▶ Framtiden i våra händer
- ▶ Föreningen Friteatern
- ▶ Föreningen Gestaltad Historia
- ▶ Global kunskap
- ▶ Hushållningssällskapens Förbund
- ▶ Inlandskommunerna ekonomisk förening, IEF
- ▶ JAK Medlemsbank
- ▶ Jordbrukare-Ungdomens förbund, JUF
- ▶ Kungliga Skogs- och Lantbruksakademin
- ▶ Lantbrukarnas Riksförbund, LRF
- ▶ Leader Astrid Lindgrens Hembygd
- ▶ Leader Gästrikabygden
- ▶ Leader Hälsingebygden
- ▶ Leader Mellansjöländet
- ▶ Leader Närheten
- ▶ Norrlandsförbundet
- ▶ Närs Sparbank
- ▶ Riksförbundet 4H
- ▶ Riksföreningen Våra Gårdar
- ▶ Riksidrottsförbundet
- ▶ Rural Future
- ▶ Småkommuner i Samverkan, SmåKom
- ▶ Somaliska riksförbundet i Sverige
- ▶ Sparbankernas Riksförbund
- ▶ Stiftelsen Folkets Hubb
- ▶ Studieförbundet
- ▶ Studieförbundet Vuxenskolan
- ▶ Svensk Vindkraftsförening
- ▶ Svenska Fotbollförbundet
- ▶ Svenska Hemslöjdsföreningarnas Riksförbund
- ▶ Svenska Kommunalarbetareförbundet
- ▶ SISU Idrottsutbildarna
- ▶ Svenska Jägareförbundet
- ▶ Sveriges Civilförsvarsförbund
- ▶ Sveriges Hembygdsförbund, SHF
- ▶ Sveriges socialdemokratiska kvinnoförbund
- ▶ Sveriges Socialdemokratiska Ungdomsförbund, SSU
- ▶ Sveriges Vattenkraftskommuner
- ▶ Tjänstemännens Centralorganisation, TCO
- ▶ Winnet Sverige
- ▶ Vi Unga

Prioriterade områden

Vårt arbete leder till hållbara bygder med starkt inflytande, god lokal ekonomi, väl fungerande service och infrastruktur, social gemenskap och effektiv användning av miljöresurser.

Vi ska fästa särskild vikt vid att påverka politiken. Vårt arbete ska leda till hållbara bygder med starkt inflytande, god lokal ekonomi, väl fungerande service och infrastruktur, social gemenskap och effektiv användning av miljöresurser. Engagemang, samarbete, kompetensutveckling och opinionsbildning ska utveckla byarörelsen och politiken. Nya strukturer ska byggas som stärker lokalsamhället.

Kommentar

2014 har varit ett lite speciellt verksamhetsår med politiska val till både Europaparlamentet och den svenska riksdagen och däremellan har vi hållit vår egen landsbygdsriksdag. Där lyckades vi samla partiledare till en valdebatt och vi har också i övrigt varit aktiva i debatten. Landsbygden har fått uppmärksamhet medialt och politiskt både inför valen och i valens efterdyningar. Vi har fullföljt våra ambitioner att efter bästa förmåga påverka politiken. Nu återstår att se hur landsbygden och lokal utveckling hanteras av de nya makthavarna. Kraftfulla tag krävs och vi ska ge dem goda råd.

I övrigt har vi följt vår plan och fått genomslag inom områden som service, bredband, kapitalbildning och omställning. Men strukturbyggande är en krävande uppgift som innebär uthållighet från både vår sida och från dem som ska ställa ekonomiska resurser till förfogande.

Verksamhet

POLITIKPÅVERKAN

Stora delar av landsbygden avfolkas – landet klyvs. Nu måste det vända! Det är särskilt angeläget att lyfta byarna i vårt norra inland.

Vi ska aktivt och systematiskt delta i samhällsdebatten fram till valen för att förbättra politiken för landsbygden och lokal utveckling. Landsbygdsriksdagen i Gävleborgs län 16–18 maj är årets största och viktigaste arrangemang. Där ska vi ta fram ett landsbygdspolitiskt program. Vi ska intensifiera våra politiska kontakter på alla nivåer i samhället.

Kommentar

Vi har deltagit i debatten inför valen och medverkat till att landsbygden fått bra med utrymme medialt och politiskt. Vi har genomfört en uppskattad landsbygdsriksdag i Gävleborgs län under devisen "Gör det möjligt" med brett deltagande av byarörelsen liksom partiledare, ministrar och riksdagsledamöter. Tillsammans med regionala Open Space-möten gav den underlag till ett landsbygdspolitiskt program, som antogs av styrelsen under sommaren. Vi har tagit fram fem prioriterade uppmaningar till rikspolitiken, öppnat en valstuga på hemsidan, samlat förslag i en 100-lista, satsat på Almedalen där

vi bland annat lanserade det landsbygdspolitiska programmet, haft kontakter med riksdagsledamöter, bland annat inom riksdagens landsbygdnätverk, och skrivit debattartiklar. Ett nyhetsblad under våren hade valen som tema. Många länsbyggeråd har haft egna arrangemang och aktiviteter.

Landsbygdsprogrammet förstärktes på försommaren med pengar till bredband, service och föreningslivet, delvis som ett resultat av påtryckningar av oss och våra medlemsorganisationer. Regeringen gick oss och TeliaSonera med flera till mötes i sitt beslut under våren om bättre mobiltäckning genom ökat utrymme på 700 MHz bandet. Lagen som begränsar möjligheten till distansundervisning och som är speciellt hindrande för små skolor är på väg att lättas upp. Regeringen har också beslutat att ta fram en livsmedelsstrategi som vi föreslog och en landsbygdsutredning ska tillsättas.

Lokal demokrati

Ett stärkt lokalt inflytande är en av de i grunden viktigaste drivkrafterna för byarörelsen – vår första samhällsnivå närmast medborgarna.

Vi ska uppmärksamma och stimulera lokala grupper som tar initiativ till att öka sitt inflytande och samspela med sin kommun och omgivningen i övrigt.

Kommentar

Vi har lyft fram Årets lokala utvecklingsgrupp och Årets kommun och uppmärksammat grupper på hemsidan och i nyhetsbladet. Lokala utvecklingsplaner, som ger lokalt inflytande, skrivs runt om i landet, även om vi inte nationellt särskilt stimulerat processen. Ett särskilt nummer av Hela Sverige-bladet har ägnats åt lokal demokrati.

Vi har också tagit plats i den nya utredningen om civilsamhället och lyfter där fram våra lokala grupper och deras roll för att förstärka demokratin. Även genom vårt aktiva engagemang inom Överenskommelsen mellan staten, kommunerna och civilsamhället markerar vi gruppernas demokratiska betydelse. Lokal förvaltning av naturområden stärker det lokala inflytandet. Vi har startat förberedelserna för en uppföljning av den konferens om lokal förvaltning som vi medarrangerade i riksdagen för tio år sedan. Den hålls 20 maj 2015.

Jämställdhet

Vi har tagit viktiga steg mot att nå vårt ambitiösa mål att bli Sveriges mest jämställda organisation, men än har vi en bit kvar.

Vi ska skaffa oss en klar bild av hur långt vi nått genom insatserna så här långt. Vi ska fortsätta vår utbildning för jämställdhet på alla nivåer i vår organisation och fästa särskild uppmärksamhet vid de lokala grupperna.

Kommentar

För att skaffa oss en aktuell bild av jämställdheten inom byarörelsen har vi gjort en enkät riktad till kvinnorna. Den gav intressanta svar. Motsvarande enkät ställs till männen under 2015. På Landsbygdsriksdagen i Gävleborgs län genomfördes också en mätning av jämställdheten på själva arrangemanget. Dessutom har särskilda frågor ställts i den årliga enkäten till länsbyggeråden. För att se hur kvinnor och män framställs i våra egna viktigaste dokument har vi beställt en särskild "genusläsning" som redovisas under våren 2015.

Flera länsbygderåd har varit aktiva genom egna arrangemang, men några saknar fortfarande utpekat ansvariga för jämställdheten. Resultaten av lägesbeskrivningarna ger nu underlag till de fortsatta insatser som behövs.

Utbildning

Utbildning är en självklar och viktig del av varje organisations utveckling. För Hela Sverige ska leva med sin mångfald ställs särskilda krav.

Vi ska stärka identiteten och samhörigheten och vässa de lokala utvecklingsgrupperna i deras verksamhet. Hela vår organisation ska omfattas, förutom grupperna, länsbygderåden och inte minst kommunbygderåden. Vi ska förnygra och förnya rörelsen genom de ungas engagemang. Till vår hjälp har vi material och metoder som vi ska slå in till ett attraktivt utbildningspaket. De studieförbund som är våra medlemmar ska spela en framträdande roll.

Kommentar

Utbildningspaketet i form av handboken "Kraft att förändra" är framtaget och presenterat. Särskilda pilotsatsningar tillsammans med våra studieförbund har förberetts i tre län med handboken som underlag. De genomförs under våren 2015. Hemsidan friametoder.se har uppdaterats och förbättrats. I samråd med studieförbunden har bestämts att Hela Sverige ska leva i fortsättningen tar ansvar för administrationen av sidan. Processledarutbildning för Open Space-metoden har genomförts och avslutats i och med landsbygdsriksdagen.

En nationell kurs i opinionsbildning och regionala hemsidesutbildningar för länsbygderåden har genomförts under året.

Projektet Landsbygd 2.1 om ungas delaktighet i lokal utveckling har satt avtryck runt om i landet genom 47 utbildade processledare och 113 lokala processer med metoden Landsbygd 2.0. I samarbete med U-land, Vi Unga och 4H, som tillsammans med oss bildat styrgruppen, har vi fått debattartiklar publicerade om storstadsnormen och attityden till unga som bor på landsbygden. Artiklarna fick bra medialt genomslag och lyfte verkligen frågan om landsbygd och unga.

Inom projektet har vi också genomfört Rikskonferensen för #ungapålandsbygden i september i Hallsberg. Tillsammans med 4H, U-land, Vi Unga och flera av projektdeltagarna i Landsbygd 2.1 – skarpt läge fortsätter vi att samarbeta under paraplyet #ungapålandsbygden. En opinionsbildande bussturné sommaren 2015 har förberetts. En ansökan har lämnats till Postkodlotteriet och en kompletterande kommer att lämnas till Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällsfrågor, MUCF. Vi har också tagit på oss ordförandeskapet i Landsbygdsnätverkets arbetsgrupp "Unga i landsbygdsutveckling". Våra insatser är ett led i en angelägen generationsväxling inom byarörelsen.

Lokal service och infrastruktur

Det är hög tid att gå från enstaka exempel på innovativa servicelösningar till nya landsomfattande strukturer.

Vi ska stärka de nätverk som finns och etablera nya för lanthandlare, servicepunkter, kontant-hantering, bygdebolag, fiberföreningar och små skolor. Det ska ske i samarbete med många av våra medlemsorganisationer, däribland organisationer för samlingslokaler, våra partners PostNord och TeliaSonera och berörda myndigheter. Vi ska initiera god support för driften av olika funktioner, exempelvis en "helpdesk" för fiberföreningar.

Kommentar

Vi har bedrivit ett brett arbete med service och bredband. Mackar och servicepunkter har inventerats och insatser har gjorts för att stärka nätverk av lanthandlar. Flera länsbygderåd har jobbat mycket aktivt, främst Norrbotten och Kalmar liksom i Värmland där en regional förening bildats för fristående mackar och butiker, som kan tjäna som förebild för andra. Många nya mackar har etablerats – mackdöden har hejdats.

Vi har inlett ett samarbete med Centralt samordningsforum för lokal service, knutet till Tillväxtverket, och ett antal kommuner för att stärka lanthandeln med nya okonventionella grepp. Tillsammans med Bygdegårdarna har vi i oktober hållit ett seminarium om servicepunkter. Vi har förberett ett projekt i några län där också betaltjänsterna ingår. Det är ett förprojekt till en större rikstäckande satsning under senhösten 2015.

Projektet Små skolor i utveckling har slutförts. Flera rapporter har publicerats, bland andra debattskriften "En skola i tiden", rapporten "Små skolors särskilda värde" och en särskild appell till beslutsfattare. En fortsatt satsning, "Små skolor visar vägen", har skisserats med tre huvuddelar: fjärrundervisning, marknadsföring av den lilla skolan och gemensam framtidsplanering för bygd och skola.

Vi har deltagit i arbetsgrupper hos PTS/Bredbandsforum och svarat på bredbandsremisser. Tillsammans med PTS/Bredbandsforum och flera andra intressenter har vi etablerat en del av "helpdesken", ett "Byanätforum" som en nationell stödfunktion för de lokala fiberföreningarna. Nästa steg är direktsupporten, som vi sagt oss vara beredda att ta huvudansvaret för i samarbete med LRF och Coompanion.

Service och bredband på landsbygden har uppmärksammats medialt och politiskt från de flesta riksdagspartierna och mer resurser har ställts till förfogande inom det nya Landsbygdsprogrammet. Vi har deltagit i den statliga serviceutredningens expertgrupp och vi har tagit fram ett första utkast till en mer samlad insats för servicen från vår sida under den nya programperioden. Ambitionen är att vi ska bli en ännu viktigare aktör för utveckling av lokal service på landsbygden. Under året har en uppföljning av kulturkonferensen i Bräcke 2013 förberetts. Uppföljaren "Kultur gör skillnad" arrangeras i september 2015 i Åmål.

Lokal finansiering

Eget kapital stärker förutsättningarna för lokal utveckling. Det ger kraft att handla och ökade möjligheter att dra till sig kapital utifrån.

Vi ska stimulera bildandet av bygdebolag, genomföra lokalekonomidagar, etablera regionala mikrofondar och samla kapital till den nationella mikrofonderna. Vi ska försöka få till stånd ett omfattande program för lokal finansiering.

Kommentar

Vårt arbete med lokal finansiering har varit intensivt och framgångsrikt. Lokalekonomidagarna har genomförts som planerat och med gott resultat. Förberedelserna har inletts för 2015 års dagar. Temagruppen Lokal finansiering vid Landsbygdsnätverket har fortsatt sin verksamhet även om programperioden avslutats. Där har vi tagit aktiv del och med Praktikernätverket genomfört virtuella tankekedjor om lokal ekonomi.

Regionala mikrofondar har bildats i sju län/regioner: Västra Götaland, Stockholmsregionen, Jämtlands län, Skåne, Örebro län, Halland och Norrbotten/Västerbotten. I stort sett alla andra län/regioner har etableringar förberetts. Mikrofonderna i Sverige har till slut fått ett betydande tillskott av kapital genom att fackförbundet Kommunal investerat 15 miljoner uppdelat i tre potter om vardera fem miljoner. Även flera av de regionala fonderna har kunnat skaffa sig det kapital som de behöver för att komma igång. Kontakterna med Inlandsinnovation har ännu inte burit frukt. Vi har börjat agera för framtida driftmedel till mikrofonderna.

Lokal kapitalbildning och mikrofinansiering har uppmärksamats medialt och politiskt, men ännu inte lett till mer konkreta politiska insatser. Tillsammans med våra samarbetspartners bearbetar vi Tillväxtverket, Europeiska Socialfonden i Sverige (ESF) med flera och siktar på ett mer samlat programarbete de närmaste åren. Vi är på god väg att tillsammans med Coompanion, Ekobanken och JAK-banken etablera Mikrofonderna som en nationell infrastruktur för mikrofinansiering och komplement till Almi.

Omställning

Omställningen till ett hållbart samhälle vinner terräng och vi har en viktig roll i processen. De lokala utvecklingsgrupperna har förutsättningar för att stå i täten.

Vi ska koncentrera våra insatser på att lyfta fram och stimulera lokala utvecklingsgrupper som ställer om och att hålla kontakt med den internationella omställningsrörelsen. Vi ska samarbeta nära med andra aktörer för Omställning Sverige. Vi ska lägga särskild vikt vid förnyelsebar energi och sprida våra erfarenheter från lokala föregångare. Vi ska försöka få till stånd ett omfattande program för hållbara bygder.

Kommentar

Vi har samlat lokala utvecklingsgrupper som deltog i projektet Hållbara bygder till ett första möte och bjudit in till en andra träff. Ambitionen är att etablera ett litet nätverk som kan inspirera efterföljare och successivt växa. Vi har fortsatt verka som nationellt nav för omställningen och haft omfattande kontakter med Transition Network, bland annat genom deltagande i den internationella transitionkonferensen i Köpenhamn.

Vi har också samarbetat med det nya svenska omställningsnätverket, Framtidsveckorna och andra aktörer och arrangemang. Tillsammans med mångfald/integration fick omställningen det största stödet vid landsbygdsriksdagens Open Space-process.

I samarbete med det svenska omställningsnätverket, Transition Network och bland andra Järle och Åsbros byalag har vi genomfört utbildningar under hösten. Flera länsbygderåd, främst Örebro men också Halland och Skåne, har varit aktiva. Tillsammans med Hela Sverige ska leva Värmland har vi hållit ett seminarium i Västra Ämtervik i oktober som ett inslag i det årligen återkommande arrangemanget Green Planet Week.

En grupp studenter vid Sveriges Lantbruksuniversitet, SLU, har på vårt uppdrag intervjuat ett antal omställningsgrupper om samspelet mellan byarörelsen och omställningen, som inte oväntat visat på behov av ökad samverkan.

Vi har slutfört vårt engagemang i projektet i Östergötland om förnybar energi till landsbygden allmänna lokaler med Linköpings stift som projektägare. Projektet har gett konkreta och positiva resultat om än inte riktigt i den omfattning vi hoppats. Vi har inlett diskussioner om våra fortsatta insatser för förnybar energi och lokalsamhället.

Förberedelser för en nationell konferens om det kustnära fisket har inletts med Länsbygderådet i Blekinge som aktiv part. Den hålls den 18–19 maj i Ronneby. Vi har tagit politiska kontakter för att etablera ett statligt program för hållbara bygder som stöd och komplement till omställningen, men hittills inte fått gehör hos den nya regeringen.

Mångfald

Mångfald ger utveckling. Landsbygden erbjuder goda möjligheter till framgångsrik integration genom närheten mellan människorna i de små samhällena.

Vi ska fortsätta våra insatser för att visa den potential som finns i mångkulturella samhällen och stärka sambandet mellan stad och land. Det ska ske genom att lyfta fram goda exempel på hemsidan och i skrifter och genom träffar och medverkan i projekt.

Kommentar

Vi har gjort betydande insatser för mångfalden i form av seminarier och konferenser. I Uppsala har vi medarrangerat en konferens om etablering av utrikesfödda på landsbygden. I Skåne, Stockholm, Blekinge, Kalmar, Norrbotten, Södermanland och Jämtlands län har vi medarrangerat konferenser om Överenskommelsen inom integrationsområdet kopplat till de regionala förutsättningarna och med lokala exempel på bra integrationsarbete. Vi har samarbetat brett inom Överenskommelsen och med Landsbygdsnätverket, etniska organisationer, länsstyrelser och Arbetsförmedlingen.

Ett tiotal länsbygderåd har varit aktiva och flera lokala utvecklingsgrupper har gjort betydande insatser för att integrera nya svenskar och ta emot flyktingar i tillfälliga boenden. Vi har lyft fram det på hemsidan, i nyhetsbrev och i sociala media, men mer behöver göras både för att bemästra problem som uppstår och för att lyfta fram de goda exemplen.

Internationellt samarbete

Samverkan karaktäriserar byarörelsen. De lokala grupperna är öppna för impulser, kontakter och samarbete med andra – även internationellt. Under 2014 har vi ordförandeskapet i de båda nätverken Hela Norden ska leva och European Rural Community Allians (ERCA).

Vi ska fortsätta samarbetet inom Hela Norden ska leva. Vi ska samarbeta inom hela Europa genom de båda nätverken ERCA och Partnership for Rural Europe (Prepare). Vi ska föra vidare slutsatserna från den första europeiska landsbygdsriksdagen, European Rural Parliament, i Bryssel.

Kommentar

Vi har fortsatt samarbetet inom Hela Norden ska leva och haft ordförandeskapet under året. Tillsammans med vår systerorganisation i Island och andra europeiska organisationer deltar vi i ett Erasmus-projekt Opposing Force, lett av Hälsinge Utbildning och med lärcentra och ungdomar i fokus.

Samarbetet inom ERCA, där vi haft ordförandeskapet, och Prepare har fördjupats i och med arbetet med uppföljningen av European Rural Parliament, ERP, och planeringen av nästa ERP. En styrgrupp har bildats där också det europeiska Leader-nätverket ELARD deltar. Beslut har fattats om att förlägga nästa ERP i Schärding, Österrike, 4–6 november 2015.

ERCA har fått plats i EU-kommissionens Civil Dialog Group on Rural Development och i Rural Assembly, i den senare har ERCA även fått plats i styrgruppen. Det är ett välkommet erkännande av ERCA som europeisk aktör för landsbygden. Också Prepare har plats i dessa grupper. Vi har hållit ett seminarium i Europahuset om territoriell balans i samarbete med EU:s ekonomiska och sociala kommitté, EESC.

Vårt samarbete med Skottland har bidragit till att de hållit sin första landsbygdsriksdag i Oban i november med vår medverkan.

Våra medlemmar

De lokala utvecklingsgrupperna

De lokala grupperna har olika intresseinriktningar och kapacitet.

Vi ska stärka identiteten och kapaciteten genom utbildningsinsatser i samarbete med folkbildningen. Vi ska utnyttja de förutsättningar som nu finns för att skapa ett förstklassigt medlemsregister och en välfylld Bygdebänk. Vi ska välkomna nya typer av grupper, som omställningsgrupper, bygdebolag och fiberföreningar.

Kommentar

Vi har samarbetat med folkbildningen om handboken "Kraft att förändra", om friametoder.se och om processmetoden Landsbygd 2.0. Handboken ska kompletteras och tryckas i fler exemplar under våren.

De tekniska förutsättningarna för vårt medlemsregister och Bygdebanken är på plats, vilket är ett mycket välkommet steg. Informations- och utbildningsinsatser för länsbygderåden har genomförts. Ett omfattande arbete har inletts i länsbygderåden med att uppdatera och utveckla registren. Det bidrar till att stärka byarörelsens identitet. Nya grupper har anslutit sig, främst omställningsgrupper och fiberföreningar, men ännu inte i någon större omfattning.

Medlemsorganisationerna

Vi har en bred och stark medlemsskara som kan växa ytterligare.

Vi ska vidareutveckla samarbetet genom gemensamma arbetsgrupper, aktioner, aktiviteter och projekt. Opinionsbildning för landsbygden och lokal utveckling samt påverkan på politiken ska vara en gemensam uppgift framöver valen. Vi ska fortsätta att attrahera fler organisationer som medlemmar.

Kommentar

Vi har samarbetat brett inom en mängd områden, grupper och aktiviteter som Lokal finansiering, Landsbygd 2.1, service, bredband, utbildning, integration, Almedalen, riksdagens landsbygdsnätverk, debattartiklar, bokutgivning med mera. Vi har fått två nya medlemmar, Sveriges Socialdemokratiska Kvinnoförbund och fackförbundet Kommunal. Vi har också haft kontakt med flera andra organisationer som anmält intresse av att bli medlemmar, bland andra Riksteatern.

Våra samarbetspartners

Vi har ett mycket brett kontaktnät även utanför medlemskretsen, som vi kan vårda och utvidga.

Vi ska fortsätta vårt mycket aktiva deltagande i partnerskap, övervakningskommittéer, utredningar, arbetsgrupper och projekt. Vi ska inleda samarbete med ytterligare en landsbygdspartner förutom PostNord och TeliaSonera. Vi siktar i första hand på Sveaskog.

Kommentar

Vi har varit fortsatt aktiva i många grupperingar. Exempel är styrgruppen och arbetsgrupperna i det nya Nationella Landsbygdsnätverket, utredningen om civilsamhället, serviceutredningen, Överenskommelsen mellan civilsamhället, kommunerna och staten, skogscertifieringen FSC, Skogsforsks fokusgrupp om skogens framtid, övervakningskommittéer och med organisationer utanför vår medlemskrets som Svenska kyrkan och Coompanion. Vi har också tagit plats i flera av Landsbygdsnätverkets nya arbetsgrupper.

Det goda samarbetet med PostNord och TeliaSonera har fortsatt. I början av året drev vi framgångsrikt på tillsammans med bland andra TeliaSonera för att öka frekvensutrymmet för mobiltelefoni genom tillgång till 700 MHz-bandet. Kontakter har etablerats med Sveaskog och planeringen för tre regionala seminarier om storskogsbruket och lokalsamhället har inletts. Siktet är inställt på ett mer långtgående samarbete.

Vår styrelse

Styrelsen tar aktiv del i vårt utvecklingsarbete.

Styrelsen ska fortsätta sitt starka engagemang, där ledamöternas specifika kompetens tas tillvara på ett effektivt sätt.

Kommentar

Styrelsen har varit starkt engagerad i konferenser och evenemang som landsbygdsriksdagen och i många olika grupper och projekt. De speciella arbetsgrupperna inom styrelsen har upplösts och istället har enskilda ledamöter getts i uppdrag att följa arbetet inom olika verksamhetsområden, där deras kompetens tas tillvara på bästa sätt. Rekryteringen av ny verksamhetschef inleddes under hösten. Den har slutförts och resulterat i att Terese Bengard anställts från och med 1 mars 2015. Terese hälsas välkommen!

Vårt kansli

Kansliet finns i strategiskt placerade och ändamålsenliga lokaler och har förstärkts med en kommunikatör.

Kansliet ska slipa arbetsmetoder och rutiner för att bli ännu mer effektivt. Vi ska hissa Hela Sveriges flagga på Stortorget!

Kommentar

Kansliet har stärkt sin kommunikationskapacitet och förbättrat både den interna och externa kommunikationen. Hela Sverige ska leva har varit mer synlig och kunnat påverka både opinionen och politiken för landsbygden och lokal utveckling. Vi har fortsatt att utveckla ekonomifunktionen och tagit fram policydokument inom viktiga områden som arbetsmiljön.

De nya lokalerna är färdiginredda och uppskattade av både personal och besökare. Flaggstängen är inspekterad och målad och flagga inköpt. I början av mars vajar flaggan över Stortorget.

Slutligen var 2014 även året då Hela Sverige ska leva funnits som organisation i 25 år. Detta jubileum firades under högtidliga former i samband med höstmötet i början av december.

Yttranden

- 14 JAN Hela Sverige ska leva har föreslagit ett tilläggsdirektiv till utredningen om stöd i särskilt utsatta glesbygdsområden.
- 24 JAN Hela Sverige ska leva yttrar sig om avgifter för tillsyn enligt drivmedelslagen och lättnad i lagen om skyldighet att tillhandahålla förnybara drivmedel.
- 6 OKT Hela Sverige ska leva yttrar sig över betänkandet "Bredband för Sverige in i framtiden" (SOU 2014:21).
- 20 OKT Hela Sverige ska leva yttrar sig om remissen "Rapporter från Trafikverket och Transportstyrelsen om tyngre och längre fordon på det allmänna vägnätet.
- 29 OKT Hela Sverige ska leva yttrar sig över den statliga utredningen om vattenverksamheter (SOU 2014:35).

Pressmeddelanden

- 2 JAN Riksorganisationen Hela Sverige ska leva har skickat ett yttrande till miljödepartementet angående strandskyddet.
- 16 JAN Nu är förberedelserna för den trettonde svenska landsbygdsriksdagen i full gång!
- 23 JAN Fyra partiledare har tackat ja till att delta i partiledarsamtalet som ska hållas på Landsbygdsriksdagen 16–18 maj.
- 05 FEB "Det är valår och vi vill att det ska läggas ett politiskt fokus på landsbygdsfrågorna och att alla partier som står för mångfald och öppenhet ska ta landsbygdens utmaningar på allvar", säger Staffan Nilsson, en av Hela Sverige ska levas ordföranden.
- 13 FEB Vi har idag tagit del av de kommentarer som Arbetsförmedlingens tillförordnade chef Clas Olsson gett till media, där han uppmanar landsbygdens ungdomar att flytta till större städer.
- 14 FEB Omkring 150 personer från Gävleborgs län har redan i flera månader arbetat hårt för att skapa en Landsbygdsriksdag som kommer ge en inspirerande och politiskt upplevelse utöver det vanliga.
- 25 FEB Nu kommer konferensen Lokalekonomidagarna till Knivsta.

- 27 FEB Riksorganisationen Hela Sverige ska leva välkomnar med glädjeregeringens beslut att öppna upp frekvensen på 700 Mhz-bandet för mobilt bredband och mobil telefoni.
- 27 FEB Riksorganisationen Hela Sverige ska leva välkomnar att regeringen idag sätter ner foten när det gäller det nya verktyget för landsbygdsutveckling, Lokalt ledd utveckling, som ersätter Leaderprogrammet.
- 12 MARS På Landsbygdsriksdagen i Sandviken 16–18 maj kommer en mängd föreningar att ställa ut och visa upp sina projekt och de aktiviteter de är inblandade i.
- 13 MARS Lokalsamhällets möjligheter beror på var du spenderar dina pengar! Nu kommer konferensen Lokalekonomidagarna till Vimmerby.
- 21 MARS Tidningen Land ska utse vinnaren av 2014 års Stora Landpris – och kommer att göra det på Landsbygdsriksdagen i Gävleborgs län.
- 19 MARS Partiledare Stefan Löfven (S) meddelade i veckan att han kommer till partiledarsamtalet den 18 maj i Sandviken.
- 27 MARS 2014 års Elmopedturné kommer att starta på Landsbygdsriksdagen som hålls i Sandviken 16–18 maj.
- 27 MARS Regeringen har skjutit till 2,8 miljarder kronor till Landsbygdsprogrammet 2014–2020.
- 8 APRIL Landsbygdsriksdagen i Sandviken den 16–18 maj kommer att lägga basen för ett landsbygdspolitiskt program.
- 17 APRIL Riksorganisationen Hela Sverige ska leva anser att beslutet att lägga ner TV4:s lokalredaktioner är mycket olyckligt.
- 28 APRIL Lokalsamhällets möjligheter beror på var du spenderar dina pengar!
- 8 MAJ Söndagen 18 maj är Landsbygdsriksdagen i Gävleborgs län öppen för alla som är intresserade – och inträdet är gratis!
- 14 MAJ För dig som inte har möjlighet att delta på plats i Sandviken, streamar vi stora delar av Landsbygdsriksdagen på hemsidan.
- 16 MAJ I morgon, lördag 17 maj, presenterar Hela Sverige ska levas ordförande Åse Blombäck och Staffan Nilsson organisationens fem valfrågor på en pressträff på Landsbygdsriksdagen.
- 17 MAJ Nu startas det regionala mikrofonder på olika håll i Sverige, fonder som ska stötta den sociala ekonomins och landsbygdens investeringsbehov.
- 17 MAJ Massor av saker händer på Landsbygdsriksdagen – se vilka pressträffar som hålls och vilka politiker som kommer.
- 18 MAJ Vid den högtidliga avslutningen av Landsbygdsriksdagen i Gävleborgs län offentliggjordes att nästa Landsbygdsriksdag – år 2016 – kommer att hållas på Gotland.
- 3 JUNI Trafikverket missade att begära tillräckligt med pengar till upprustning av kontaktledning, spår och spårväxlar.
- 17 JUNI Riksorganisationen Hela Sverige ska leva har nu börjat samla in 100 förslag för att utveckla landsbygden och göra den livskraftig.
- 27 JUNI Riksorganisationen Hela Sverige ska leva lanserar ett landsbygdspolitiskt program i Almedalen.
- 3 OKT Valet är över och nu har en ny regering bildats. Vi vill att landsbygdens värde prioriteras i nationell politik.
- 21 NOV Hela Sverige ska leva fyller 25 år!
- 26 NOV Internationell omställningsutbildning för första gången i Sverige.
- 27 NOV Grattis, Årets lokala utvecklingsgrupp 2014!
- 27 NOV Grattis till Årets kommun 2014!

Debattartiklar

- Erlandsson och Reinfeldt, sluta skär ned i landsbygden!
- EU påverkar oss.
- Ska ersättas för exploatering av naturresurser.
- Staden klarar sig inte utan landet.
- En levande landsbygd kräver levande service.
- Ett föredöme som kan bli ännu bättre.
- Landsbygden måste få betalt för sina naturresurser.
- Satsa på en hållbar landsbygd.
- Landsbygden behöver lokalt kapital – mikrofonder är lösningen.
- Utmana storstadsnormen.
- Tvinga inte oss unga att flytta till städerna.
- Bredband åt alla – även på landsbygden.
- Replik från Hela Sverige ska leva med flera om storstadsnormen.
- Ge unga större inflytande.

Skrifter och broschyrer

- Kraft att förändra
- Landsbygdspolitiskt program
- Landsbygdspolitiskt program, kort version
- Hela Sverige ska leva 25 år – jubileumsskrift
- En skola i tiden
- Slutseminarium Små skolor
- Dokumentation av årets Lokalekonomidagar
- Fem nummer av vårt nyhetsblad
- Hela Sverige ställer om, presentationsbroschyr
- Processledarhandbok för Landsbygd 2.0
- Dokumentation av rikskonferensen #ungapalandsbygden

Övrigt

- Informationsmaterial om våra valfrågor
- Listan "100 kreativa förslag som gynnar Sveriges landsbygd", insamlade från hela Sverige
- Vykort med motiv om storstadsnormen

Styrelsens underskrifter

Åse Classon
Ordförande

Staffan Nilsson
Ordförande

Ingegerd Petersson

Stig Hansson

Jan Runfors

Gunnel Cassel Söderbäck

Peter Zetterman

Anna Olofsson Frestadius

Bengt Grönblad

Kenneth Nyberg

Pia Tingvall

Ascha Ismail

Anna Haraldsson Jensen

Wanja Wallemyr

Hela Sverige
ska leva!

Riksorganisationen Hela Sverige ska leva

Vi är en ideell förening som bildades 1989 i slutet av den stora kampanjen "Hela Sverige ska leva". Medlemmar är de lokala utvecklingsgrupperna samt 48 medlemsorganisationer.

I varje län finns länsbygderåd, bildade av de lokala grupperna. Länsbygderåden stöttar grupperna och ger råd på regional nivå.

Hela Sverige ska leva ger stöd och röst åt Byarörelsen på nationell nivå genom att sprida erfarenheter, stimulera samverkan, bilda opinion och påverka politiken för landsbygden.

För den löpande verksamheten svarar en styrelse med representanter för de lokala grupperna och medlemsorganisationerna.

Ett litet kansli i Stockholm håller i kontakter, administration och information.

*"Det är en glob, jag trampar med min fot.
Vad är centralt, på ytan av ett klot?
Jag väljer Pjätteryd till världens mitt.
Det står mig fritt."*

Alf Henriksson

Vill du veta mer om oss?

Läs senaste nyheterna inom vårt område på vår hemsida.
Läs vår landsbygdsblogg eller ladda ner våra skrifter.

På hemsidan finns också aktuell information
om byarörelsen, organisationen och landsbygdsutveckling.

Adress: Stortorget 7, 111 29 Stockholm
Telefon: 08-24 13 50 • Fax: 08-24 28 05
info@helasverige.se • www.helasverige.se

facebook.com/helasverige

twitter.com/helasverige